

UČNI LIST 2 - PREVERJANJE LITERARNEGA ZNANJA (od obdobja ljudskega slovstva do romantike)

1. V katerem slovstvu se je najbolj živo ohranjala slovenska beseda ?

V ustnem ljudskem slovstvu.

2. Naštej nekaj značilnosti slovenskih srednjeveških zapisov ? Kaj nam ti zapisi dokazujejo?

Najstarejši slovenski zapis so Freisinški rokopisi (Brižinski spomeniki). Poznamo še celovski ali rateški, starogorski, stiške, čedajske ali čenejske. So dokaz o živosti jezika in imajo značilnost nabožnih besedil.

3. Kako smo se Slovenci seznanjali s protestantizmom in kaj je zanj značilno?

Seznanjali smo se preko knjig. Zanj je značilno, da so se ljudje začeli izobraževati in pisati knjige.

Protestanti :

- Sebastian Krelj
- Primož Trubar
- Jurij Dalmatin
- Adam Bohorič

4. Kaj je P. Trubar napravil pomembnega za Slovenski narod?

P. Trubar je napisal prvo slovensko knjigo ABECEDNIK in KATEKIZEM.

5. Kaj je prinesla protireformacija?

Vse protestantske knjige so zažigali le BIBLIJE ne.

6. Kaj so povdarjali razsvetjenci?

Povdarjali so človekovo svobodo. Zavzemali se so za izobrazbo ljudi. Govori so naj se človek zaveda svojega jezika in narodnosti.

7. Opredele pisanice!

Napisal jih je Janez Dev. So prvi Slovenski pesniški zbornik. Nastale so v obdobju razsvetljenstva.

8. Katere pridobitve iz obdobja razsvetljenstva so pomembne za Slovence?

Pomembne pridobitve so:

- Prva slovenska pestniška zbirka –Pesmi za pokušino(Valentin Vodnik)
 - Dobimo prvo dramsko delo- Županova Micka, Matiček se ženi ali ta veseli dan (A.T. Linhart)
- Uveljavlja se častnikarska proza: članki, novice , potopisi, poročila...Dobimo dve slovnici.

9. Imenuj najpomembnejša Prešernova pesniška dela!

Zdravljica, Gazela, Glosa, Povodni mož, Turjaška Rozamunda, Apel in čevljar

10. Katere tuje pesniške oblike je Prešeren vpeljal v naše pesništvo?

Vpeljal je glosa, gazele in sonet.

11. Definiraj naslednje literarne pojme:

- **Delovna pesem** - govori o delu (suženjstvu, težkemu življenju, tudi socialna pesem)
- **Ljudsko slovstvo** – delimo na prozo, dramatiko, pestništvo. Prenaša se iz roda v rod ustno, vir za kasnejše obdobje.
- **Veseloigra** – ali komedija (Županova Micka, Matiček se ženi ali ta veseli dan)
- **Alpska poskočnica** -
- **Gazela** – je vzhodnjaško, orientalska pesniška oblika. Nima kitic. Ima od 6 do 30 vrstic. Rima je opremljena z refrenom ali opevom.
- **Glosa** – izvira iz Španske tradicije. Ima štiri kitice. V vsaki deseti vrstici ima geslo, ki se pojavlja v vsakem koncu kitice.